

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den 26. februar 2021
FVM 021

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag om ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 for så vidt angår maksimalgrænseværdier for bly i modernælkserstatning, babymad, indmad, vin mv. (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring til forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer (komitésag). Forslaget er fremsat på baggrund af en reduktion af visse grænseværdier for bly i Codex Alimentarius (selvstændigt organ under FAO/WHO, som har til formål at udarbejde globale standarder, retningslinjer, m.v. for fødevarer), hvorfor det er passende med tilpasning af EU-lovgivningen. Disse tilpasninger vedrører reduktion af grænseværdierne for bly i indmad og vin. Derudover indeholder forslaget reduktioner af grænseværdierne for modernælkserstatning og babymad samt fastsættelse af nye grænseværdier for urtete til børn, vilde svampe og krydderier. Forslaget vurderes således at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning via skriftlig procedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) i slutningen af februar 2021 med forventet frist den 8. marts 2021. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændrede maksimalgrænseværdier for bly i modernælkserstatning, babymad, indmad og vin mv. som en ændring til forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Såfremt der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret eller absolut flertal inden for tre måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der udtaler sig med kvalificeret flertal inden for to måneder. Kommissionen underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis Rådet vedtager forslaget eller ikke udtaler sig inden for fristen, skal forslaget sendes til Europa-Parlamentet til

Legalitetskontrol. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Europa-Parlamentet ikke inden for en frist på fire måneder har gjort indsigelse mod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning via skriftlig procedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) i slutningen af februar 2021 med forventet frist den 8. marts 2021.

Formål og indhold

Bly er en kemisk forurening, som findes i miljøet, og som ikke kan undgås. De vigtigste kilder til vores indtag af bly er drikkevarer (fra drikkevand), frugt, grøntsager og kornprodukter. Bly påvirker centralnervesystemet under udvikling hos fostre og børn samt giver nyreskader. EFSA har vurderet, at der ikke er en nedre grænse for de kritiske sundhedsskadelige effekter af bly, samt at nuværende eksponering for bly potentielt set kan påvirke nervesystemets udvikling hos spædbørn, børn og det ufødte foster.

Kommissionen har fremsat forslaget for at tilpasse EU-lovgivningen til reducerede grænseværdier i Codex Alimentarius under FAO/WHO. Gennemgangen af data i forbindelse med forhandlingerne i Codex Alimentarius har givet anledning til reduktioner ikke kun i indmad og vin, men også i modernælkserstatning og babymad samt fastsættelse af nye grænseværdier for urtete til børn, vilde svampe og krydderier. Da især små børn er i fokus i forhold til sundhedsskadelige effekter af bly, har der været særlig fokus på modernælkserstatning og babymad.

De væsentligste ændringer i forhold til nuværende regler omfatter følgende:

- Reduktion af nuværende grænseværdier for kornbaseret babymad, fødevarer med særligt medicinsk formål til spædbørn og småbørn, andre drikkevarer til spædbørn og småbørn, slagteindmad (lever og nyrer) samt vin produceret fra 2021 og frem.
- Der fastsættes som noget nyt grænseværdier for drikkevarer til børn, som tilberedes som infusion eller afkog, vilde svampe, frisk gurkemeje og frisk ingefær, frugtjuice, som ikke er fremstillet af bær og små frugter, tørrede krydderier og salt.

Forslaget er omfattende med mange ændringer. Generelt bliver grænseværdierne for bly nu opdelt på flere underkategorier. Dette skyldes, at Kommissionen har tilstræbt at reducere grænseværdierne så meget som muligt for at presse grænseværdierne nedad.

De foreslåede grænseværdier er fastsat ud fra nyere data fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) over indhold i de europæiske fødevarer. Grænseværdierne er typisk fastsat på et niveau som betyder, at ca. 90-95 % af fødevarerne vil kunne overholde grænseværdierne, men at ca. 5-10 % af fødevarerne vil have for højt indhold.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser, ligesom det ikke vurderes at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget medvirker til at reducere indtaget af bly under hensyntagen til, hvad der er realistisk opnåeligt i praksis.

EFSA har vurderet bly i 2010 og fundet, at der ikke er en nedre sikker grænse for at undgå effekter, og at indtaget af bly derfor bør begrænses mest muligt. DTU Fødevareinstituttet har udtalt, at det er positivt, at grænseværdierne for bly sænkes i nogle fødevarer, men at Kommissionen fortsat bør arbejde på at sænke grænseværdierne for bly i fødevarer generelt for at reducere eksponeringen.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, idet grænseværdierne reduceres.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke kommet nogen hørings svar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Forslaget vurderes at medføre en bedre risikohåndtering af bly i de omhandlede fødevarer. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.